

Pasaka apie Vėlines

Tai nutiko labai seniai, kai miško gyventojai dar nepažinojo devyniagalvio Slibino, todėl gyveno ramiai ir laimingai. Kiekvieną rudenį mažosios laumės užleisdavo stebuklingą rūko patalą ant Lietuvos slėnių ir kalvų, o pačios šokdavo pamiškėje užburiančius šokius, žaisdavo krentančių lapų krūvose arba skalbdavo savo gražias baltas sukneles miško upeliuose.

Vieną vakarą joms taip bežaidžiant su rudeniniais lapais staiga tamsoje suspindo kažkieno siaubingos įkypos akys. Jos taip baisiai švietė ir žėrėjo tamsoje, kad mažosios laumės siaubingai išsigando. O akys nenustojo degusios ugnine liepsna, pasirodė ir burna. Joje buvo daugybė pačių aštriausių dantų, kokius laumės kada nors buvo mačiusios. Pabaisos dantys buvo juodi kaip naktis, o liežuvis ugninis lyg slibino ir žėrėjo tamsoje nelyginant krosnies anga.

Mažosios laumės ėmė šauktis pagalbos ir bėgti, kol pribėgo Didžiosios Gerosios Laumės namelį po medžio šaknimis. Didžioji Geroji Laumė paklausė laumių, kas jas taip išgąsdino ir netrukus jau visas būrys miško gyventojų – trys laumės, Didžioji Geroji Laumė, kaukai, aitvarai, elfai, raganos, burtininkai, vilkai, elniai, lapės ir kiti žvėreliai ir mažyčiai paukšteliai jau ėjo į tą miško proskyną pasižiūrėti, kas ten per pabaisa.

Pirmasis į proskyną įbėgo drąsuolis vilkas ir pamatė – moliūgą, kuriam buvo išpjautos akys ir burna. Supratę, kad pavojus netikras,

miško gyventojai ėmė juoktis ir nuo jų juoko laime pakvipo visas šilas. Netrukus pasirodė ir nedidelis nykštukas, dydžio sulig musmire, ir pasakė:

„Atsiprašau, kad taip jus išgąsdinau, mieli kaimynai. Bet ši moliūgą čia palikau piktoms dvasioms gąsdinti. Kiekvienais metais rudenį lapkričio 1 – ają dieną čia susirenka būrys Vėlių iš netoliese esančių pilkapių. Jos taip baisiai triukšmauja, tampo mums už drabužių, kažko prašo, kad mes ir sugalvojome palikti čia moliūgą joms gąsdinti. Nenorėjome įbauginti kaimynų.”

Tada miško gyventojai nusprendė palaukti Vėlių ir sužinoti, kodėl jos taip elgiasi. Laukė laukė ir pamatė, kaip didelis būrys baltutėlių Vėlių vėjo žirgais joja virš medžių viršūnių ir leidžiasi į lapais nuklotą slėnį, kur dar taip neseniai žaidė išsigandusios laumės. Pamačiusios susirinkusius gyvuosius, Vėlės ėmė tampyti jiems už skvernų, kaip ir pasakojo moliūgų skulptorius nykštukas. „Valgyt, valgyt, valgyt” – šnabždėjo Vėlės.

Tada miško gyventojai suprato, ko jos nori. „Jos juk alkanos!” – sušuko nudžiugusios laumutės ir, surinkusios dar nuo vasaros likusius jonvabalius, įžiebė juos vienam vakarui pilkapiuose ir padėjo rudeninių vaisių – skanių obuolių, voveraitės atnešė lazdynų riešutų ir gilių, ežys atpuškavo nešinas grybais, o Teta iš miško padėjo didelį skanų morkų pyragą. Nuo to laiko visi Lietuvos miško gyventojai kiekvieną lapkričio 1-ają lanko Vėles kapuose, ten uždega mažyčių žvakelių žiburius ir kartu su išalkusiomis Vėlėmis puotauja. Daugiau niekam nebereikėjo išpjaustyto moliūgo, nes miško gyventojai išmoko gražiuoju bendrauti su protėvių Vėlėmis.